

A Thousand Years of Good Prayers (Mil años de oraciones) i *The Band's Visit* (La banda nos visita)

Aquest mes és un plaer fer la ressenya de dues pel·lícules que fa temps que són en cartellera, bàsicament per dos motius: primer, perquè es projecten en versió original, la qual cosa desdii la creença que anar a veure les pel·lícules així fa enfora el públic; segon, perquè estan carregades de bones intencions, fet que no es tradueix, però, en dos productes embafadors i vistos dotzenes de vegades. En ambdós casos totes les cartes són posades damunt la taula des del primer fotograma i, per tant, quan la sala torna a il·luminar-se, no hi ha la sensació que s'ha enganat l'espectador amb un driblatge final, terme propi del futbol i no del cinema, com sembla que obliden alguns realitzadors avui dia. A més, el punt de partida en les dues produccions és el mateix: un viatge a l'estranger, amb les dificultats idiomàtiques i d'estranyament cultural que se'n deriven.

A Thousand Years of Good Prayers és la segona adaptació del director de Hong Kong Wayne Wang d'una obra de l'escriptora xinesa Yiyun Li, establerta als Estats Units. La primera, rodada tam-

bé l'any passat, s'estrenarà el 27 de juny a les sales espanyoles i és la història d'una jova xinesa embaixada que viu als Estats Units i que no té clar si ha d'avortar o no. Per polítiques de distribució no gaire comprensibles, no s'haurà pogut veure a Espanya en l'ordre que tocava, perquè entre les dues obres hi ha una solució de continuïtat que d'aquesta manera queda rompuda, però, això, a aquestes alçades ja no ens ha de sorprendre.

En aquesta pel·lícula, el senyor Shi viatja als Estats Units per veure sa filla, poc temps després d'haver-se separada i perquè ja han passat dotze des que vaig deixar Pekín. La trobada a l'aeroport ja és tota una declaració de principis: pare i filla no se saluden efusivament, sinó que més aviat pareix una salutació entre dos familiars que es veuen diàriament. Així, la distància que hi ha entre ells dos es palesa en mirades fugisseres entre un i l'altra, converses sobre què han de menjar i poca cosa més... Ara bé, el senyor Shi estableix una relació entenedridora amb una dona ja major, també estrangera, que parla persa i que a penes sap dir dues paraules seguides en anglès, com ell mateix. Aquest fet, malgrat tot, no és cap impediment perquè s'entenguin, ja que les seves respectives vivències es poden transmetre sense que ha faci falta una tercera llengua.

Wayne Wang és un director eficient i subtil: amb els elements tan simples tot just esmentats i amb

tan sols vuitanta escassos minuts construeix una història que l'espectador assaboreix lentament, com els bons aliments, i li fa venir ganes que n'arribi ja el segon plat, amb el nom de *The Princess of Nebraska*.

Respecte de *The Band's Visit*, primer llargmetratge del director israelià Eran Kolirin, conta les peripècies d'una petita banda de la policia del ciutat egípcia d'Alexandria que viatja a Israel per tocar en una cerimònia d'inauguració d'un centre cultural àrab. Però les dificultats idiomàtiques i la paperassa no gaire ben redactada, d'un costat, i l'orgull de l'excessivament rigorós director de la banda, de l'altre, provoca que els vuit músics acabin perduts enmig d'una ciutat al desert de Negev, molt enfora del lloc on havien d'anar a tocar. Sense gaire diners, el director ha d'acceptar l'ajuda que li ofereix un grup de gent de la població, uns de bona gana, els altres forçats pels primers.

El pes principal de la història recau, així, en les hores que els nouvinguts han de conviure amb els hostatgers, tan carregats de problemes sentimentals i domèstics com ells mateixos. Tot i que el títol ens podria dur a pensar que la música és el mitjà que ajuda a superar la incomunicació, finalment aquest element no n'esdevé el principal, perquè allò que més fa que els àrabs i els israelians s'apropin són les pròpies vivències, com també ja passava entre el protagonista xinès i la dona persa de la pel·lícula de Wayne Wang.

The Band's Visit supera amb escreix les expectatives de ser simplement una pel·lícula que mostri que la convivència entre israelians i àrabs és possible: afortunadament, va més enllà, perquè dibuixa uns personatges complexos, densos i amb unes experiències vitals acumulades que els fan totalment versemblants. En aquest sentit, sembla que el director ha agafat com a referent immediat el realitzador Aki Kaurismäki. Dues són les escenes

que recorden la manera que té de rodar el director finès: la primera, que és el moment en què els vuit músics estan preparats per fer-se una foto a l'aeroport, quan passa desganadament un treballador de la neteja que ha de canviar una bossa de fems i surt en la instantània sense immutar-se gens; l'altra, tota la que passa dins la discoteca, quan un dels músics ajuda el seu amfitrió a conquerir una jove. Les cares circumspectes en tots dos casos, els silencis significatius, els plans sospesos sense cap tipus de tall, són una magnífica mostra que Kolirin homenatja de manera excel·lent l'autor d'*I hired a Contract Killer* (*Contraté a un asesino a sueldo*).

Un fet que s'agraeix també de *The Band's Visit* és la no inclusió de referències directes a la situació política de la regió o a la guerra que hi ha entre les dues comunitats, perquè aquesta pel·lícula apel·la per l'enteniment per via natural, no imposada, i un discurs d'aquella mena segurament sonaria a fals. En tot cas, si hom vol cercar-hi segons lectures polítiques, convé que es fixi en la "lluïta" que s'estableix a la cabina telefònica —i la manera com es resol— entre el jueu que espera una telefonada de la seva estimada i l'àrab, a l'expectativa que l'ambaixada egípcia li telefoni per poder arribar a la ciutat on realment havien d'anar.

En definitiva, tres hores de bon cinema repartides en dues pel·lícules, aparentment, senzilles que ben bé mereixen un visionat. ■

